

ליקוטי נפש החיים שער ד' – מעלות שזוכין ע"י לימוד התורה

אי לא האי יומא דקא גרים [פי' רש"י - שלמדתי תורה ונתרוממתי] כמה יוסף איכא בשוקא (פסחים סו:)

פרק ט"ו

והנה המברך מתברך ומברכתם של העולמות יברך גם האדם העוסק בה כראוי לאמתה הגורם לכל זה וכבוד ה' חופף עליו כל היום ומשיג לנשמה אצולה ממקום קדוש לפי ערך גודל עסקו ודבוקו בה. ❖ והוא הרודה ומושל בכל וכל הדינין בישינ מסתלקין מעליו ואין להם עליו שום שליטה ח"ו בין בעודו בזה העולם... בין אחר פטירתו מזה העולם אמרו רז"ל תלמידי חכמים אין אור של גיהנם שולט בהם (שורה אחרונה הוא בפרק י"ז).

פרק ט"ז

וגם מעבירין ומסלקין מעליו כל טרדות והענינים מעול דרך ארץ וכו' וכל שאר עניני זה העולם המונעות תמידות העסק בתורה הקדושה... וכפי ערך הקבול אשר יקבל עליו עול תורה באמת ובכל כוחו כן לפי"ז הערך יסירו ויעבירו ממנו טרדות עניני זה העולם והשמירה עליונה חופפת עליו והוא כבן המתחטא על אביו, ואביו עושה לו רצונו ומשלים לו כל חפצו. ❖ ויתר על כן אלא הגם שהוא עצמו ודאי בורח מהכבוד וגדולה כי בלא זה בלתי אפשר בעולם כלל להיות עוסק בתורה לשמה ולא תתקיים אצלו כלל... אמנם גדול העצה יתברך שמו נותן לו שמחה וגדולה בעל כרחו.

פרק י"ח

ולזאת האדם המקבל על עצמו עול התורה הקדושה לשמה לאמתה כמו שהתבאר לעיל פרוש לשמה הוא נעלה מעל כל עניני זה העולם ומושגח מאתו יתברך השגחה פרטית למעלה מהוראת כחות הטבעיים והמזלות כולם. ❖ ואדרבה הכוחות הטבעיים מסורים אליו כאשר יגזור אמר עליהם, ולכל אשר יחפוץ יטם ואימתו מוטלת על כולם כמו שכתב בפ' התורה ונותנת לו מלכות וממשלה כי נזר אלהיו אור התורה מאירה ומבהקת על ראשו, וחוסה כביכול בצל כנפי השכינה.

פרק י"ט

ושם ה' נקרא עליו כי התורה כולה שמותיו של הקב"ה... וכן למדו שהעוסק בתורה שכינה שרויה עמו... ולכן גם מזה הטעם אמרו דקודשא בריך הוא ואורייתא חד כי הוא ושמיה חד הוא... ולכן אמר בתנא דבי אליהו שכל מי שעושה מריבה על ת"ח כאלו עושה מריבה על מי שאמר והיה העולם.

פרק כ'

והוא הבן יקיר מבני פלטרין דמלכא מבני היכלא דמלכא אשר לו לבד הרשות נתונה בכל עת לחפש בגנזי דמלכא קדישא וכל השערים עליונים פתוחים לפניו כמאמרם ז"ל כל העוסק בתורה מתוך הדחק וכו' ר' אחא ב"ח אומר אף אין הפרגוד ננעל בפניו... ונכנס בשערי התורה הקדושה להשיג ולהסתכל באור הפנימי בעמקי רזין עלאין דילה כמ"ש בפ' התורה ומגלין לו רזי תורה וכן אמרו ולא עוד אלא שדברים המכוסין מבני אדם מתגלין לו. ❖ ורוח קדשו יתברך ישכון לבטח עליו תמיד.

פרק כ"א

ואם כ"כ נפלאה מדרגתם של עומלי תורה גם בעודם בעולם הזה החשוך להשיג ולהסתכל ברוח קדשם באור העליון גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחיהם לאין ערך אחר אשר נשמתו הטהורה רבת שבעה לה תורה ומצוות והיא שבה אל בית אביה מקדשה ומטהרה כאשר נתנה וביתרון אור התורה הקדושה תלמודו בידו כל השערים נפתחים לפניו וסליק ובקע רקיעין וכו' וצורר בצרור החיים את ה' אלהיו יתברך שמו. ❖ ונפשו תשבע בצחצחות האור העליון הגנוז כמאמרם ז"ל... והכל לפי ערך רב עסקו ונפלאות דבקותו בתורה הקדושה... והוא הוא סוד האור שנברא ביום ראשון שגנוז הקב"ה לצדיקים... ולכן אמרו בפ' התורה כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה סתם ולא פירש מה הם אותן הדברים וא"א לומר שהם הדברים שפרט שם אחר זה "ולא עוד וכו'" דמשמע שהוא מלתא באפי נפשא, אמנם רמז להעדון וצחצוח הנפש באור הגנוז אשר גם כל מלאכי מעלה וחיות ושרפי קדש ושום נביא וחזזה לא השיגוהו כלל עצם ענינו, וכמאמרם ז"ל כל הנביאין כולם לא נתנבאו אלא וכו' אבל לתלמידי חכמים עצמם עין לא ראתה וכו' והוא העדן והיין המשומר בענביו שאמרו שם... לכן אמר סתם "לדברים הרבה" שאינו דבר המושג לאמרו ולבארו, [עיין ברוח חיים ריש פ"ו שפי' בעוד אופנים נפלאים].

פרק כ"ט

הנה רז"ל אמרו דרש רבי מנחם בר יוסי כי נר מצוה ותורה אור תלה הכתוב את המצוה בנר ואת התורה באור לומר לך מה נר אינו מאיר אלא לפי שעה אף מצוה אינה מגינה אלא לפי שעה ומה אור מאיר לעולם אף תורה מגינה לעולם... וכן אמרו שם עברה מכבה מצוה ואן עברה מכבה תורה. וכן ידוע בזוהר שהתרי"ג מצוות הם מכוונים נגד התרי"ג אברים וגידים שבאדם ובעשות האדם אחת ממצוות ה' כראוי מתקדש על ידה אותו האבר המכוון נגדה ומחיה אותו... אמנם כשהאדם עוסק בתורה כתיב בה ולכל בשרו מרפא... וכן הוא בויקרא רבה שעל ידי עסק התורה מתקדשים ומזדככים כל אבריו וגידיו וכוחותיו כולם ולכן אמרו ותלמוד תורה כנגד כולם.

פרק ל'

ועוד זאת יתרה התורה הקדושה ביתרון אור ותוספת קדושה גם על כל המצוות כלן ביחד שגם אם קיים האדם כל התרי"ג מצוות כלן בשלמות האמתי כראוי בכל פרטיהם ודקדוקיהם ובכונה וטהרה וקדושה אשר אז נעשה האדם כולו בכל אבריו ופרקיו וכל כוחותיו מרכבה גמורה שתשרה עליהם הקדושה העליונה של המצוות כלן עם כל זה אין ערך ודמיון כלל קדושת ואור המצוות לגדל עצם קדושת ואור התורה הקדושה אשר תופיע נהרה על האדם העוסק והוגה בה כראוי כי ראשית דרכה בקודש היא הגבה למעלה מעלה משרש הקדושה ואור העליון של המצוות כלן ביחד. ❖ וגם כי קדושת ואור המצוה אשר תשכין אורה על אותו הדבר והחפץ אשר בו ועל ידו תעשה המצוה אינו שורה עליהם רק לפי שעתו בעת שהמצוה נעשית בהם אבל אחר שנעשה בהן מצוות הקדושה והאור מתעלה ומסתלק תיכף ונשאר כבראשונה אבל התורה הק' כל מקום שתזריח ותופיע אורה וקדושתה פעם אחת קדושת עולם תהיה לו ונשאר תמיד בקדושתו כמו ששינו בברייתא שתשמישי מצוה נזרקין. ❖ ולא עוד אלא שגם אותה הקדושה וחיותן ואורן של המצוות שמקדשים ומחיים להאדם המקיימם הוא נלקח ונשפע רק מקדושתה ואורה של התורה הקדושה כי המצוה לית ליה מגרמיה שום חיות וקדושה ואור כלל רק מצד קדושת אותיות התורה הכתובות בענין אותה המצוה.

פרק ל"א

עסק התורה היא מכפרת על כל העונות של הנפש החוטאת... וגם על אותן העונות חמורים שאין הקרבנות מכפרים עסק התורה מכפרת... [עין בשערי תשובה שער ד'], כי עיקר התשובה שלמה האמיתית שהיא מאהבה הוא רק ע"י עסק התורה כראוי כמ"ש במעלות התורה אוהב את המקום וכמ"ש השיבנו אבינו לתורתך והחזירנו בתשובה שלמה לפניך... כי על כל פשעים תכסה אהבת התורה... וז"ש בפ' התורה ונעשה כמעין המתגבר והולך, ויש מקום לפרשו גם על זה הענין הנ"ל שכמו המעין הנובע ובוקע אף שלפעמים נרפש ונשחת בהרבה טיט ורפש עם כל זה הוא נובע ובוקע ומתגבר והולך מעט מעט עד שברבות הימים יתגבר ויתעלה לגמרי ויתפשט כמאז כן העוסק בתורה לשמה אף אם נתלכלך תחלה בעוונות וחטאים עצומים ונטבע מאוד ברפש וטיט מצולות הרע ח"ו עם כל זה ע"י עסק התורה יהא נכון לבו בטוח שודאי המאור שבה יחזירו למוטב והטוב מתגבר והולך על הרע שבו מעט מעט עד שלבסוף בהכרח יתגבר הטוב ויתפשט בכולו לגמרי והוא מתקדש מטמאתו ופרחה טהרה בכולו וכן אמר שם ומכשרנו להיות צדיק חסיד וכו' לשון הכשר והגעלה וליבון מפגול געולי הרע שהיה בו תחלה וכמ"ש הלא כה דברי כאש וכו' שהיא מלבנתו ומכשרתו וכו'.

פרק ל"ב

אמר הכתוב תורת ה' תמימה משיבת נפש שאף אם כבר נכרתה הנפש משרשה ח"ו ותרד פלאים בעמקי מצולות הרע ח"ו התורה הק' שעוסק בה היא מקימה ומוציאה ממסגרים ומשיבה אותה להתקשר כבתחלה וביתרון אור התורה הקדושה. ❖ וכל עוד שהאדם קשור ודבוק בתורתו יתברך ובאהבתה ישגה תמיד אף היא תאיר אליו ומשמרתו בכל דרכיו ועניניו שלא יפול ברשת היצר ח"ו. ❖ ומלבשתו ענוה ויראת ה' על פניו וכל מדה נכונה ואינו מתיירא מפיתוי יצרו בעיני הנאות העולם ותענוגותיו כי יצרו מסור בידו לכל אשר יחפץ יטנו ובעצתה תנחחו ותעמידהו בקרן אורה ועל כל דרכיו נגה אור התורה עד שגם כל עניני עוה"ז הם אצלו בענין טוב כמדה ובמשקל כראוי... כי אין תרופה ותקנה אחרת בעולם כלל להנצל מרשת יצרו אשר פורש לרגליו תמיד ללכוד ולהפילו עד שאול תחתית להמיתו מיתת עולם ח"ו אלא ע"י עסק בתורה הק' אשר אז נקרא איש חי שהוא דבוק על ידה בחלקו בחיי עולם האמתיים. ❖ פרק ל"ג - ולזאת נצטוינו באזהרה **נוראה** מפיו יתברך לא ימוש ספר התורה הזה מפוך והגית בו יומם ולילה...